

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР НАУКОВО-ОСВІТНІХ
ІННОВАЦІЙ ТА МОНІТОРИНГУ

Студія методичної творчості учителів української мови й літератури

Універсальний дизайн навчання в роботі вчителя- словесника

08 КВІТНЯ

2026

Початок о 15.00

*Місце
проведення:*

Open Space

Ternopil

(вул. Доли, 9)

м. Тернопіль

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ТКМЦНОІМ
Галина ЛИТВИНЮК

ПЛАН

1. Поняття універсального дизайну навчання в сучасній освіті.

2. Способи реалізації універсального дизайну навчання на уроках української мови й літератури.

2.1. Множинні способи представлення матеріалу (пояснення теми)

- Використання аудіокниг як легітимного способу «читання» для дітей з дислексією чи порушеннями зору.
- Візуалізація мовних правил: інфографіка, опорні схеми, використання кольорового кодування (наприклад, різні кольори для частин мови).

2.2. Множинні способи дії та вираження (оцінювання)

- Твір-роздум, есе – не єдині способи контролю знань.
- Альтернативні варіанти: подкаст-інтерв'ю з героєм, створення фанфіка, візуальна презентація, ментальна карта сюжету.
- Заміна письмового диктанту на роботу з пропусками в електронному форматі для учнів із порушеннями моторики.

2.3. Множинні способи залучення (організація роботи на уроці)

- Надання учневі можливості обирати вид діяльності: освітнє меню
- Актуалізація класики: пов'язати проблеми Гамлета чи Катерини з реальним життям сучасного підлітка (соціальні мережі, булінг, вибір професії).
- Створення безпечного середовища: робота в малих групах, де кожен має свою роль (дизайнер, мовознавець, спікер).

*Г апон Л.О., кандидат філологічних наук,
консультант мовно-літературної галузі ТКМЦНОІМ*

Засвоєння матеріалу

Види діяльності

- прослуховування пояснення
- читання книг, статей
- перегляд презентацій
- знайомство з джерелами інформації
- структурування, класифікація, інтерпретація інформації
- виконання практичних дій за наданим зразком
- виконання тренувальних вправ
- вирішення типових завдань

Цифрові технології

- відеолекція
- сайти, блоги
- відкриті освітні ресурси
- електронні бібліотеки, бази даних
- подкасти
- віртуальні тренажери
- інструменти візуалізації інформації
-
-
-

Спільна діяльність

Види діяльності

- робота у групах
- робота над проектом
- участь у взаємній перевірці
- спільне вирішення проблем
-
-
-

Цифрові технології

- форум
- чат
- блог
- спільні документи (наприклад, Google)
- спільна онлайн-дошка
- сервіс для організації та управління проектами

Обговорення

Види діяльності

- виступ перед аудиторією
- аргументації власної точки зору
- порівняння, протиставлення, узагальнення різних точок зору
- формулювання питань, відповіді на запитання інших
- комунікація з учасниками обговорення

Цифрові технології

- форум
- електронна пошта
- вебінар, відеоконференція
- блог
- соціальна мережа
- чат
-

Дослідження

Види діяльності

- пошук інформації у різних джерелах
- інтерпретація інформації
- аналіз інформації
- виявлення проблем, труднощів на основі проведеного аналізу
- побудова гіпотези
- оцінка інформації
- підготовка аналітичних звітів, вироблення висновків та пропозицій
- самооцінка власної діяльності

Цифрові технології

- сайти, блоги
- електронні бібліотеки та бази даних
- спеціалізоване програмне забезпечення для обробки та аналізу інформації
- ментальні карти
- графічні та текстові редактори
-
-
-

Практична діяльність

Види діяльності

- вирішення практичних, прикладних завдань
- виконання творчих робіт
- виконання лабораторних робіт
- занурення у реальну ситуацію з використанням різних методів
- комп'ютерне моделювання

Цифрові технології

- спеціалізовані програмні рішення (симулятори)
- віртуальні лабораторні
- електронне портфоліо
-
-
-

Створення продукту

Види діяльності

- постановка проблеми
- генерація ідей
- пошук способів вирішення
- проведення розрахунків
- розробка моделей, прототипів, рішень
- підготовка аналітичних матеріалів, текстів, ілюстрацій
- проведення випробувань
-

Цифрові технології

- спеціалізоване програмне забезпечення
- графічні чи текстові редактори
- середовища програмування
- електронне портфоліо
-
-
-